

[Kaj Andresen.]

samlede virknings værdi er, som vi kunne ønske det.

Jeg gjorde allerede ved første behandling opmærksom på de væsentligste mangler, og under udvalgsarbejdet har vi søgt at trænge igennem med vore synspunkter, men vi har ikke fra regeringens eller regeringspartierne side mødt nogen som helst vilje til at imødekomme vore ønsker. Vi har derfor måttet stille en række ændringsforslag, og jeg skal knytte nogle bemærkninger til dem.

Lad mig begynde med det meget beskudne ændringsforslag om at indføje et par ord i § 9 i lovforslaget om by- og landzoner, således at det understreges, at der skal lægges vægt på at inddrage fredningsmyndighederne i arbejdet med at sikre det åbne land. Når det tages i betragtning, at beskyttelsen af det åbne land mod uheldig bebyggelse og udnyttelse nu fjernes fra naturfredningsloven ved den hidtidige § 22s bortfald, finder vi, at det er nødvendigt så stærkt som muligt i by- og landzonelovens tekst at fastslå naturfredningsinteressernes betydning. Med den bekymring in mente, som måtte opstå hos mange naturfredningsinteresserede ved bortfaldet af § 22, synes jeg, det er uforståeligt, at end ikke dette beskudne ønske kunne imødekommes, men det er altså blevet afvist.

Det næste ændringsforslag, jeg vil nævne, er ændringsforslaget om en udvidelse af § 5 i forslag til lov om by- og landzoner med et nyt stk. 2, hvorefter der skal ydes lån fra statens bolig- og byggefond til de kommuner, der økonomisk har vanskeligt ved at klare de byggemodningspligter, loven pålægger dem. Vi har tidligere i år stillet ændringsforslag til finansloven om øgede udlånsmidler i boligfonden. Det blev stemt ned af regeringspartierne. Nu vil man gennemføre en zonelovgivning, som i forhold til tidligere vil udvide byggezonerne, inderzonerne, til de nye byzoner, og det er i sin orden, men samtidig pålægges kommunerne byggemodningspligter i de nye større byzoner, som uden tvivl vil stille meget store krav til økonomien. Skal der ad den vej ske en forøgelse og skabes rigeligt af byggede grunde for derigennem at dæmpe grundprisstigningerne, tror jeg ikke, at udviklingskommunernes egne økonomiske

kræfter slår til. Derfor mener vi, at det bør fremgå af zoneloven, at disse kommuner under de særlige forhold ydes lån til bygge- modning af boligfonden.

Jeg ved vel, at der i loven om statens bolig- og byggefond er hjemmel til at yde lån til bygge- modning, men når man for det første skærer fondens udlånsramme stærkt ned fra det, vi havde tænkt på, 400-500 mill. kr. om året, til ca. 150 mill. kr. årlig, for det andet skærer boligfondens enkelte lån ned fra oprindeligt 75 pct. til 50 pct. af behovsbeløbene og for det tredje fastsætter en såkaldt markedsrente, der ligger helt i toppen, så kan man ikke vente, at byudviklingsproblemerne bliver løst tilfredsstillende. Jeg tror — jeg kan måske sige, at jeg desværre må tro — at boligministeren vil høste den erfaring, at det for at løse jordproblemerne ikke er tilstrækkeligt at yde lån på 50 pct. af de aktuelle ansøgninger om bygge- modningslån. Skal der komme tilstrækkeligt af bygge- modnede arealer frem, må staten være mere store med støtte til finansieringen.

Det tredje ændringsforslag, vi har stillet til lovforslaget om by- og landzoner, går ud på at ændre reglerne for erstatning ved den nye zoneinddeling. Jeg kan her henvise til, hvad jeg sagde ved første behandling af zonelovforslaget. I socialdemokratiet finder vi det principielt urimeligt, at der af det offentlige skal betales erstatning til enkelte, vi kan måske sige, heldige jordbesiddere, blot fordi der fra samfundets side foretages sådanne begrænsede, generelle rådighedsindskrænkninger, som tilfældet er ved zoneinddelingen. Vi finder, at det forslag til erstatningsydelse, som findes i regeringens lovforslag, er uacceptabelt. Hvorfor skal enkelte jordejere, der hidtil har ligget i en landzone og fortsat skal ligge i de nye landzoner, kunne kræve erstatning for en, skal vi sige mulig eller forventet udnyttelse af deres arealer, måske blot fordi de ligger lidt nærmere byzonegrænsen end deres mindre heldige naboer? Vi har derfor stillet et ændringsforslag, der går ud på, at erstatning kun ydes i de tilfælde, hvor grundejere, der placeres i landzoner, kan dokumentere afholdte omkostninger ved foranstaltninger, som er truffet under de hidtil gældende bestem-